

Forfatter: Heiberg, Johan Ludvig

Titel: Udrag fra Nye digte - 1841

Citation: Heiberg, Johan Ludvig: "Nye digte - 1841", i Heiberg, Johan Ludvig: *Nye digte - 1841*, udg. af Klaus P. Mortensen, Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, cop. 1990, s. 176. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-heibergjl05val-shoot-idm140194649556960/facsimile.pdf> (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: Nye digte - 1841

- tant, én der ikke kan sit håndværk. – *Spiller*: den som spillede på mig. – *Applaus*: bifald.
- 77 *vante Bræder*: de skrår brædder, scenen. – *cabalere*: lave intriger.
- 78 *Vind*: indholdsløst karrieremageri. – *Souffleur*: sufflør, den der hviker replikkerne til skuespillerne fra sufflorkassen forrest på scenegulvet, hvis de går i stå. – *Du klingende Bjælde*: 1. Kor. 13,1: «Taler jeg med Menneskers og Engles Tungemaal, men havde ikke Kjerlighed, da var jeg et lydende Malm eller en klingende Bjælde» – *hede Qualm*: kvælende hede.
- 79 *Pactum*: lat. pagt, aftale.
- 80 *men da Forord ingen Trætte brød*: ordsproget: forord bryder ingen trætte, som her kan omskrives således: men da en aftale ikke afværger strid. – *paa Tøer*: på skift. – *Møien*: besværet. – *Klinte*: giftig ukrudtsplante; symbol på dem som ikke vil blive frelst i lignelsen fra Matth. 13,25 ff. – *almindelig Værnepligt*: et liberalt programpunkt, v. havde hidtil kun omfattet bønderne; i 1840 nedsatte man en kommission som skulle overveje indførelsen af a. v. – *Brandskat*: obligatorisk brandforsikring.
- 81 *Mød*: formål. – *Danaidernes store Kar*: gr. mytologi; Danaiderne var Kong Danaos' 50 døtre, som på én nær alle dræbte deres ægtemænd i brudesengen og som straf skulle fylde et bundløst kar i underverdenen med vand. – *Bødker*: en som laver tønder og kar. – *maged*: virkede. – *Sjouer*: losarbejder; ikke brugt nedsættende. – *Licentiat*: lat.; akademisk titel. – *Belletrister*: fr. skønånder, litterater.
- 82 *Dont*: gerning, arbejde. – *Nytte*: egen nytte.
- 83 *concurrere*: lat. samarbejde, egl. løbe sammen.

De Nygifte. En Romance-Cyclus

- 85 *Romance-Cyclus*: kreds af romancer; romancen er en kort, episk digtform med lyriske elementer.
- 87 *Viv*: hustru. – *Leilighed*: bolig.
- 88 *Ved*: træ, brænde. – *tarveligt Bord*: beskedent måltid.
- 89 *vederpæge*: forfriske. – *Skend*: (fest)dragt.
- 90 *Strykflod*: styrtregn. – *tændte Hymens Flammer*: tændte offerilden for kærlighedens gud, dvs. viet; gr. Hymen er egl. d. kultiske bryllupsråb og navnet på bryllupsguden.
- 91 *fixeert*: narret. – *geneert*: generende.
- 92 *Vildbrud*: vildtsteg.
- 93 *Kummer*: sorg.
- 94 *Knøs*: ung fyr. – *Først-Elev*: skovbrugselev.
- 96 *Trøstet*: skaren af venner og slægtninge. – *Slampamper*: ty. sviren, her: frådseri.
- 97 *hover*: huer, behager.
- 99 *flyer*: undviger, holder sig borte.